

I

(Resoluties, aanbevelingen en adviezen)

RESOLUTIES

RAAD

Resolutie van de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, over de bepalende kenmerken van een Europees sportmodel

(2021/C 501/01)

DE RAAD EN DE VERTEGENWOORDIGERS VAN DE REGERINGEN DER LIDSTATEN, IN HET KADER VAN DE RAAD BIJEEEN,

HERINNEREND AAN HET VOLGENDE:

1. In artikel 6 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) wordt sport genoemd als een onderwerp waar de EU het optreden van de lidstaten moet ondersteunen, coördineren en aanvullen.
2. Volgens artikel 165, lid 1, VWEU draagt de Unie bij tot de bevordering van de Europese inzet op sportgebied, rekening houdend met haar specifieke kenmerken, haar op vrijwilligerswerk berustende structuren en haar sociale en educatieve functie.
3. Volgens artikel 165, lid 2, VWEU moet het optreden van de Unie gericht zijn op de ontwikkeling van de Europese dimensie van de sport, door de eerlijkheid en de openheid van sportcompetities en de samenwerking tussen de verantwoordelijke sportorganisaties te bevorderen, en door de fysieke en morele integriteit van sportlieden, met name de jongsten onder hen, te beschermen.
4. In de conclusies van de Raad over de impact van de COVID-19-pandemie en het herstel van de sportsector worden de lidstaten verzocht "solidariteit tussen sportbonden, -clubs, -organisaties en sportlieden te bevorderen om bij te dragen aan het duurzame herstel en de verdere ontwikkeling van de sportsector, en het Europees sportmodel ⁽¹⁾ te erkennen als voorbeeld van een op solidariteit gebaseerd systeem".
5. In het werkplan van de Europese Unie voor sport 2021-2024 wordt het Europees sportmodel genoemd als een hoofdonderwerp binnen het prioriteitsgebied "Bescherming van de integriteit en waarden in de sport".
6. In het herziene Europees Handvest voor de sport, dat op 13 oktober 2021 door de Raad van Europa is aangenomen, worden de gemeenschappelijke kenmerken onder de aandacht gebracht van een kader voor de Europese sport en de opzet ervan – door de sportwereld opgevat als het Europees sportmodel.

ZICH BEWUST VAN HET VOLGENDE:

7. De organisatie van sport in Europa stoelt op het fundamentele recht op vrijheid van vereniging. Ze stoelt ook op waarden, zoals solidariteit tussen verschillende niveaus in de sport, met name tussen de professionele en de amateursport, billijkheid, integriteit, openheid, gendergelijkheid en goed bestuur.

⁽¹⁾ "Hoewel er vanwege de diversiteit in de Europese sportsstructuren geen gemeenschappelijke definitie van het Europees sportmodel bestaat, maken een aantal bepalende kenmerken het toch mogelijk de contouren ervan te schetsen. Deze kenmerken zijn onder andere een piramidale structuur, een open systeem van promotie en degradatie, lokale verankering en solidariteit, de rol in de nationale identiteit, structuren op basis van vrijwilligerswerk en de sociale en educatieve functie die sport vervult."

8. De bepalende kenmerken van de meeste op waarden gebaseerde georganiseerde sport in Europa zijn een autonome, democratische en territoriale basis met een piramidale structuur die alle sportniveaus omvat – van de amateursport tot de professionele sport –, die zowel clubwedstrijden als nationale teamcompetities behelst en mechanismen heeft om financiële solidariteit, billijkheid en openheid in competities te waarborgen, zoals het principe van promotie en degradatie.
9. Op waarden gebaseerde georganiseerde sport in Europa is doorgaans op nationale basis gestructureerd en wordt in beginsel georganiseerd door één federatie per sport. Dit maakt een alomvattende benadering van regels, voorschriften en normen mogelijk en zorgt ervoor dat wedstrijdprogramma's en kwalificaties voor competities worden nageleefd. Deze organisaties zijn geïmmiteerd aan financiële solidariteit tussen professionele en amateursport, aan de hoogste niveaus van goed bestuur, grondrechten en mensenrechten, geestelijke en lichamelijke gezondheid, aan de veiligheid van sportlieden, aan het voorkomen van elke vorm van discriminatie en aan de bevordering van de integriteit van de sport.
10. Sport is in Europa ook een volwaardige en belangrijke economische sector, die bijdraagt tot economische groei, ontwikkeling en werkgelegenheid^(?), met nieuwe belanghebbenden en benaderingen, zoals de sportindustrie, sponsors, media, grote evenementen, nieuwe soorten sport, de rol van sportlieden enz. Deze nieuwe belanghebbenden en benaderingen moeten ook in aanmerking worden genomen bij de verdere ontwikkeling van sport in Europa.

BEKLEMTONEND HETGEEN VOLGT:

11. Sportfederaties moeten een centrale rol spelen bij het toezicht op de organisatie en de werking van hun respectieve sport, en moeten op democratische, evenwichtige en samenhangende wijze de belangen van atleten, clubs en liga's, supporters en andere belanghebbenden, en andere sportorganisaties met elkaar verzoenen, zodat iedereen kan bijdragen aan de gezonde ontwikkeling van de sport.
12. Mechanismen ter bescherming van de rechten en verantwoordelijkheden van sportlieden, zoals non-discriminatie, toegang tot informatie, vertegenwoordiging in sportorganisaties, privacy en eerlijke rechtsvoering, en de gebruikmaking hiervan door sportlieden zijn essentieel voor de eerbiediging van de beginselen van goed bestuur in op waarden gebaseerde georganiseerde sport, waarbij de stem van sportlieden moet worden gehoord en in aanmerking moet worden genomen.
13. Financiële solidariteit is een belangrijk aspect van op waarden gebaseerde georganiseerde sport. Deze solidariteit kan helpen bij de totstandbrenging, instandhouding en versterking van de link tussen professionele en amateursport, de medefinanciering van commercieel minder aantrekkelijke competities en opleiding van vrijwilligers, atleten, coaches, officials enz. Bovendien moet ook steun worden verleend aan activiteiten die de eerbiediging van waarden in de sport ondersteunen, zoals grondrechten en mensenrechten, democratie, solidariteit, sociale integratie, gendergelijkheid, ontwikkeling van jongeren, rechten van het kind en onderwijs via sport.
14. De georganiseerde sport in Europa wordt geconfronteerd met interne en externe dreigingen, zoals wanbeheer, corruptie, manipulatie van wedstrijden, financiële instabiliteit, mensenrechtenschendingen, doping, racisme, geweld, genderongelijkheid, het groeiende commerciële aspect en de neiging om spelers te kopen in plaats van jonge mensen op te leiden. Dit alles vereist een reactie, in nauwe samenwerking met de bevoegde autoriteiten en organisaties, die de waarden en integriteit van sport moet vrijwaren, goed bestuur moet bevorderen en de sport een positieve toekomst moet geven.
15. Goed bestuur in de sport is een eerste vereiste voor de autonomie en zelfregulering van sportorganisaties en -federaties, met inachtneming van de beginselen van democratie, transparantie, integriteit, solidariteit, gendergelijkheid, openheid, verantwoordingsplicht en maatschappelijke verantwoordelijkheid. Het is essentieel dat sportorganisaties en -federaties hun normen van goed bestuur handhaven en waar mogelijk verhogen door de sportlieden en supporters de mogelijkheid te geven hun stem te laten horen.
16. Om sport op lange termijn levensvatbaar te houden, is het van fundamenteel belang dat het competitief evenwicht wordt gevrijwaard en waar nodig verbeterd om oneerlijk voordeel te voorkomen. Om eerlijke, concurrerende en evenwichtige sportwedstrijden te bevorderen, moet een breed scala aan maatregelen worden overwogen die tegemoet komen aan zowel kortetermijnbehoeften als langetermijnontwikkelingen.

^(?) Onderzoek van de Europese Commissie uit april 2018 naar de economische impact van sport op grond van sportsatellietrekeningen.

OVERWEGENDE HETGEEN VOLGT:

17. Interlandcompetities maken onlosmakelijk deel uit van de georganiseerde sport in Europa ⁽³⁾. Ze spelen een essentiële rol doordat ze niet alleen de nationale identiteit helpen te bevorderen en jonge sportlieden inspireren om hun volle potentieel te bereiken, maar ook doordat ze inzetten op solidariteit met de amateursport en jonge generaties rolmodellen geven.
18. Sportorganisaties van alle soorten en op alle niveaus moeten een cultuur van transparantie ontwikkelen en procedures vastleggen op basis van beginselen van goed bestuur die garant staan voor een integer beheer van hun financiële middelen, strenge controles ter voorkoming van belangenconflicten en corruptie, en in de tijd beperkte gekozen mandaten.
19. Het groeiende commerciële aspect van de profsport maakt dat sport nog meer door winstbejag wordt getekend, met als drijvende factor de waarde van uitzendrechten. Hoewel dit helpt om voor een groter aantal sportlieden financiële middelen te verschaffen, is de groei van dit aspect niet zonder gevaar voor de sportieve waarden.
20. In een tijd waarin de modernisering van de sport nieuwe financiële kansen biedt om het economisch potentieel van de sport te benutten, is het cruciaal dat op waarden gebaseerde georganiseerde sport de integriteit van de sport in stand houdt, de beginselen van goed bestuur naleeft, het nationale, EU- en internationale recht eerbiedigt en het gelijke speelveld handhaaft dat nodig is om de solidariteit tussen alle actoren daadwerkelijk in de praktijk om te zetten.
21. Bepaalde waarden en tradities van de Europese sport hebben een positief effect op de samenleving en moeten worden uitgedragen met de nadruk op de diversiteit en complexiteit van de Europese sportstructuren. In deze resolutie wordt de nadruk gelegd op de bepalende kenmerken van een Europees sportmodel, dat voornamelijk gericht is op op waarden gebaseerde georganiseerde sport.

VERZOEKEN DE LIDSTATEN, OVEREENKOMSTIG HET SUBSIDIARITEITSBEGINSEL, OM OP DE PASSENDE NIVEAUS HET VOLGENDE TE DOEN:

22. Steun verlenen aan de bepalende kenmerken van een Europees sportmodel, zoals de vrijheid van vereniging, de piramidale structuur, het open systeem voor promotie en degradatie, lokale verankering en solidariteit, de rol in de nationale identiteit, gemeenschapsopbouw en op vrijwilligerswerk gebaseerde structuren, alsook de sociale, educatieve, culturele en gezondheidsfuncties ervan, conform de desbetreffende bepalingen van het EU-recht.
23. Verder onderzoek doen naar en blijven overleggen met alle belanghebbenden in de sport over de bepalende kenmerken van een Europees sportmodel door de diversiteit van benaderingen en nieuwe ontwikkelingen in de verschillende soorten sport te erkennen die stroken met op waarden gebaseerde georganiseerde sport, bijvoorbeeld via de gestructureerde EU-dialoog over sport.
24. Inzetten op waarden in sport- en sportorganisaties, met inachtneming van de beginselen van democratie, transparantie, integriteit, solidariteit, gendergelijkheid, openheid, verantwoordingsplicht, toegankelijkheid, maatschappelijke verantwoordelijkheid en eerbiediging van de grondrechten en de mensenrechten.
25. Erkennen en in stand houden van de specifieke aard van de sport, de op vrijwilligerswerk gebaseerde structuren en de autonomie van de bestuursorganen van de sportsector om de sport te organiseren waarvoor zij verantwoordelijk zijn, en daarbij het nationale, internationale en EU-recht naleven.
26. De sportieve bijdrage van vrijwilligers, amateurclubs, gezinnen en lokale gemeenschappen erkennen en hen indien nodig ondersteunen.
27. Versterken van beleid dat inzet op onderwijs en opleiding van sportlieden en sportpersoneel aangezien dit de sociale, educatieve, economische en bredere belangen van de sport mee vooruithelpt.
28. Wijzen op de mogelijke impact van besloten sportcompetities op de georganiseerde sport in Europa, zoals een fundamentele verandering in de kwalificatieprocessen die gewoonlijk gebaseerd zijn op sportieve verdienste.
29. Europese sportkwesties opnemen in de debatten van de Conferentie over de toekomst van Europa.

⁽³⁾ Zie bijvoorbeeld Tsjalle van der Burg: EU-mededingingsrecht, voetbal en nationale markten, onderzoeksartikel, 30 december 2020.

VERZOEKEN DE COMMISSIE HET VOLGENDE TE DOEN:

30. Steun verlenen aan de bepalende kenmerken van een Europees sportmodel, zoals de vrijheid van vereniging, de piramidale structuur, het open systeem voor promotie en degradatie, de lokale verankering en solidariteit, de rol in de nationale identiteit, gemeenschapsopbouw en op vrijwilligerswerk gebaseerde structuren, alsook de sociale, educatieve, culturele en gezondheidsfuncties ervan, conform de desbetreffende bepalingen van het EU-recht.
31. Verder onderzoek doen naar en blijven overleggen met alle belanghebbenden in de sport over de bepalende kenmerken van een Europees sportmodel door de diversiteit van benaderingen en nieuwe ontwikkelingen in de verschillende soorten sport te erkennen die stroken met op waarden gebaseerde georganiseerde sport, bijvoorbeeld via de studie van de Europese Commissie over het Europese sportmodel, de gestructureerde EU-dialoog over sport.
32. Ondersteunen van de rol van sport en het educatieve aspect ervan, zoals de duale carrières van sporters, en de duurzame combinatie daarvan binnen het kader van zijn bevoegdheid met betrekking tot het EU-recht en het internationaal recht.
33. Verder erkennen van en concreet gestalte geven aan de specifieke aard van sport en op vrijwilligerswerk gebaseerde structuren, die blijf moeten geven van een hoge mate van goed bestuur, transparantie, verantwoordingsplicht, maatschappelijke verantwoordelijkheid, inclusiviteit, integriteit, democratie, zelfregulering en eerbiediging van de grondrechten en de mensenrechten.
34. Binnen de grenzen van haar bevoegdheden de samenwerking en gestructureerde dialoog met de sportwereld, groepen van sportlieden, commerciële organisatoren en andere relevante belanghebbenden voorstaan, rekening houdend met de specifieke aard van de sport.
35. De aandacht vestigen op de mogelijke impact van besloten sportcompetities op georganiseerde sport in Europa, zoals de eerlijkheid en openheid van sportcompetities, op vrijwilligerswerk gebaseerde structuren en sociale en educatieve functies.
36. Europese sportkwesties opnemen in de debatten van de Conferentie over de toekomst van Europa.

VERZOEKEN DE SPORTWERELD, REKENING HOUDEND MET DE AUTONOMIE VAN SPORTORGANISATIES, HET VOLGENDE TE DOEN:

37. Steun verlenen aan de bepalende kenmerken van een Europees sportmodel, zoals de vrijheid van vereniging, de piramidale structuur, het open systeem voor promotie en degradatie, de lokale verankering en solidariteit, de rol in de nationale identiteit, gemeenschapsopbouw en op vrijwilligerswerk gebaseerde structuren, alsook de sociale, educatieve, culturele en gezondheidsfuncties ervan, conform de desbetreffende bepalingen van het EU-recht.
38. Verder onderzoek doen naar en blijven overleggen met alle belanghebbenden in de sport over de bepalende kenmerken van een Europees sportmodel door de diversiteit van benaderingen en nieuwe ontwikkelingen in de verschillende soorten sport te erkennen die stroken met op waarden gebaseerde georganiseerde sport, bijvoorbeeld via de gestructureerde EU-dialoog over sport.
39. Inzetten op solidariteit tussen sportorganisaties op alle niveaus om bij te dragen tot het herstel na de COVID-19-pandemie, de toekomstvastheid en de verdere ontwikkeling van de sportsector.
40. Zich houden aan en zich schikken naar de vereisten van de internationale sportkalender, en deelnemen aan solidariteitsregelingen.
41. Zich inzetten voor financiële solidariteit tussen professionele en amateursport en voor de hoogste normen inzake goed bestuur, veiligheid en integriteit voor sportlieden, personeel, officials en toeschouwers.
42. Samenwerken met alle belanghebbenden, meer bepaald met bestuursorganen in de sport, om de grondrechten en de mensenrechten te beschermen en te versterken, in het bijzonder de rechten van sportlieden bij alle sportgerelateerde activiteiten en hun gezondheid in het licht van de toename van sportwedstrijden, en ook om de gendergelijkheid en sociale inclusie te beschermen en te versterken door alle vormen van discriminatie te voorkomen.
43. Zorgen voor doeltreffende interne en externe mechanismen opdat de beginselen van goed bestuur worden nageleefd en de grondrechten en de mensenrechten worden geëerbiedigd, alsmede passende monitoring-, rapportage- en sanctiemechanismen.
44. Hoogwaardige en professionele competities organiseren volgens het beginsel van openheid bij sportwedstrijden en daarbij prioriteit geven aan sportieve verdienste.

45. Samenwerken met onderwijsinstellingen om concreet gestalte te geven aan een duurzame combinatie van sport en onderwijs met het oog op een holistische ontwikkeling, welzijn en de integriteit van sportlieden.
46. Jonge sportlieden en ondervertegenwoordigde groepen in staat stellen om, waar passend, meer en makkelijker te kunnen deelnemen aan en betrokken zijn bij de besluitvorming in de sport.
47. Mechanismen ontwikkelen ter bescherming van de rechten en verantwoordelijkheden van sportlieden, zoals non-discriminatie, toegang tot informatie, vertegenwoordiging in sportorganisaties, privacy en eerlijke rechtsvoering, en sportlieden aanmoedigen om van deze mechanismen gebruik te maken.
48. Eerbiedigen van de grondrechten en de mensenrechten en in dit verband verantwoordelijke besluiten nemen over het gastland van grote sportevenementen, zowel binnen als buiten de Europese Unie (*).

(*) Op basis van de brief die op 27 januari 2021 door de 27 voor sport bevoegde ministers is ondertekend en aan commissaris Mariya Gabriel is toegezonden.

*BIJLAGE I***Definitie**

Voor de toepassing van deze resolutie wordt verstaan onder:

Op waarden gebaseerde georganiseerde sport in Europa

Op waarden gebaseerde georganiseerde sport is gebaseerd op vrijheid van vereniging en waarden, zoals goed bestuur, veiligheid, integriteit, solidariteit – waaronder financiële solidariteit –, de gezondheid en veiligheid van sporters, eerbiediging van de grondrechten en mensenrechten, gendergelijkheid en vrijwilligerswerk. Ze is doorgaans op nationale basis gestructureerd en wordt in beginsel georganiseerd door één federatie per sport. Dit maakt een alomvattende benadering van regels, voorschriften en normen mogelijk en zorgt ervoor dat wedstrijdschema's en kwalificaties voor competities worden nageleefd.

BIJLAGE II

Politieke achtergrond

1. Aanbeveling CM/Rec(2021)5 van het Comité van Ministers van de Raad van Europa aan de lidstaten over het herziene Europees Handvest voor de sport, aangenomen op 13 oktober 2021.
 2. Resolutie van het Europees Parlement van 10 februari 2021 over de gevolgen van COVID-19 voor jongeren en sport (2020/2864(RSP)).
 3. Resolutie van de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, over het werkplan van de Europese Unie voor sport (1 januari 2021 - 30 juni 2024), 2020/C 419/01.
 4. Conclusies van de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, over de impact van de COVID-19-pandemie en het herstel van de sportsector, 2020/C 214 I/01.
 5. Conclusies van de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, over het versterken van de rol van coaches door meer mogelijkheden voor het verwerven van vaardigheden en competenties te bieden, 2020/C 196/01.
 6. Resolutie van het Europees Parlement van 2 februari 2012 over de Europese dimensie van de sport (2011/2087(INI)).
 7. Mededeling van de Europese Commissie “Ontwikkeling van de Europese dimensie van de sport”, COM(2011) 12 definitief.
 8. Europese Raad, Nice, 7-10 december 2000, Conclusies van het voorzitterschap: Bijlage IV – Verklaring van de Europese Raad over het specifieke karakter van de sport en de maatschappelijke functie daarvan in Europa, waarmee bij de uitvoering van het gemeenschappelijk beleid rekening moet worden gehouden.
 9. Verklaring van de Europese Raad over sport – Conclusies van het voorzitterschap 2008, doc. 17271/1/08 REV 1.
 10. Resolutie 1602 (2008) van de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa: De noodzaak om het Europees sportmodel in stand te houden.
 11. Resolutie van het Europees Parlement van 8 mei 2008 over het witboek over sport (2007/2261(INI)).
 12. Witboek Sport van de Europese Commissie {SEC(2007) 932} {SEC(2007) 934} {SEC(2007) 935} {SEC(2007) 936}.
 13. Advies van het Comité van de Regio's over het Europese sportmodel, (1999/C 374/14).
 14. Verslag van de Commissie aan de Europese Raad teneinde de bestaande sportstructuren te vrijwaren en de sport haar sociale functie in het kader van de Gemeenschap te laten behouden - Verslag van Helsinki over sport, COM/99/0644 def.
 15. Discussienota van het Directoraat-generaal X van de Europese Commissie over het “Europees sportmodel” en het werkdocument van Directoraat-generaal X over de “ontwikkeling en vooruitzichten van de communautaire actie op sportgebied”, 1998.
-